

Från idrott till friskvård

Korpen firar jubileum med framtids-tro

NORDMALING (VK)
Korpen i Nordmaling är föreningen som gått från renodlad idrott till friskvård. I år firas 25 verksamhetsår och det är med en absolut tro på framtiden.

– Vi har i dag 315 aktiva medlemmar och det antalet skulle bli ännu fler om vi bara kan finna ledare som kan arbeta dagtid, säger Margareta Gustavsson, entusiastisk ordförande.

VK träffade häromkvällen några aktiva i nordmalingskorpen. Det var en grupp kvinnliga motionärer som gympade friskt i sporthallen under ledning av Gunilla Jakobsson.

Föreningen har idag ett bra utbud av olika aktiviteter, alla i första hand inriktade på friskvård. Till exempel finns idag 13 olika gympa-alternativ men med många fler grupper, ytterligare ett kommer också att startas under våren 1995 i Rundvik och dessutom är 11 olika korp-hockeylag igång.

– Vi får oftast väldigt bra gensvar från intresserade när vi kör igång en ny verksamhet. Men det beror nog också främst att initiativet nästan alltid kommer från någon eller några av våra medlemmar, konstaterar Margareta Gustavsson.

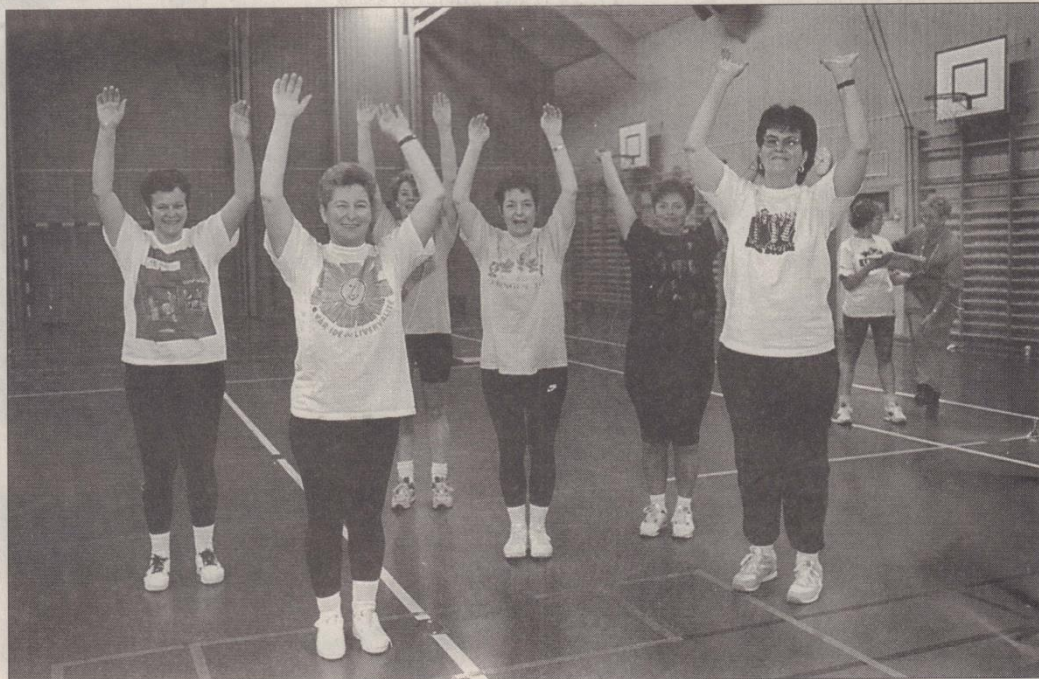
● Började i köket

Historiskt startade Korpen i Nordmaling 1969, vid köksbordet hemma hos Sören och Britt Östenson. En grupp entusiaster vände och vred på sina idéer och det hela slutade med att en interimsstyrelse för Korpen bildades. Lite osäkert är det hur de olika styrelseposterna så småningom fördelades men enligt tillgängliga uppgifter nämns Ebbe Lydig som förste ordförande.

– Den direkta orsaken till att vi bildade Korpen var trycket från våra arbetskamrater. Det var många som ville göra något tillsammans under fritiden. Första sektionen tror jag blev fotboll, minns Ove Melinder, en av de först aktiva i föreningen.

● Populära familjedagar

Fotbollen följdes snart av bord-

● Gympar med Korpen gör fr v Ally Lögdström, Helen Östenson, Vanja Westlund, Lisbeth Arvidsson, Barbro Hörnquist, Solveig Arvidsson.
FOTO: OWE FREDRIKSSON

tennis, badminton, volleyboll och den med bredast uppslutning, cykelbingon med alla dess lådor efter vägar.

– Det var mycket populärt, liksom även de familjedagar vi brukade arrangera med olika aktiviteter i Olofsfors, fortsätter Ove Melinder.

I dag har dessa specialsektioner i det närmaste försvunnit ur Korpens rullar. Sektionerna för dagen är senior-gympa, lätt-rygg, medelintensiv, gympa med Leif, barn-gympa, workout, och så vidare.

– Vi har dessutom tre olika showdansgrupper igång just nu, berättar Margareta Gustavsson.

Föreningen har eget kansli med en anställd, Margareta Nylander, som tar hand om det dagliga. Därutöver blir det också en del arbete för ordförande Margareta Gustavsson, vald 1988.

● Jubileumsfest

– Vi firar ju 25 verksamhetsår i år och tanken har varit att det ska ske med lite extra festligheter. Till exempel har vi engagerat Susanne "Knip" Lanefeldt att gympa med oss plus att hon ska prata kost, motion och ge allmänna friskvårdstips.

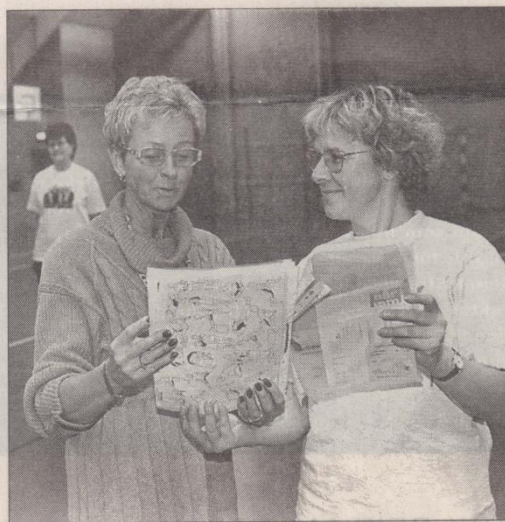
– Tyvärr gick det inte att genomföra under 1994 men hon har lovat ställa upp lördagen den 21 januari. Då blir det gymmafest i

gamla sporthallen, berättar Margareta Gustavsson.

För framtiden tror hon att föreningen har funnit en nisch i friskvårdssatsningen men hon ser också en utveckling inom rehabilitering av sjukskrivna.

– Tänk bara om vi lyckas engagera fler ledare som kan vara verksamma på dagtid, vad många fler medlemmar vi kan bli, säger hon.

OWE FREDRIKSSON

● Margareta Gustavsson, ordförande för Korpen i samtal med en av ledarna, Gunilla Jakobsson.
FOTO: OWE FREDRIKSSON

Förenings-STAFETTEN

Förening:
Korpen, Nordmaling.
Säte: Nordmaling.
Födelseår: 1969.

Sektioner:
Gympa med inriktning på friskvård, korp-hockey, showdans, motionsbingo i Olofsfors (juni-aug.).

Ordförande genom tiderna:

Ebbe Lydig, Kjell Hjelt, Jens Östenson, Sten Fougman, Kent Forsberg, Margareta Nätterlund, Margareta Gustavsson.

Antal medlemmar: 315.
Främsta merit:
Fler friska medlemmar.

Kyrkan tvingas till tuffa sparåtgärder

NORDMALING (VK)
Nordmalings församling tvingas till kraftiga sparåtgärder under 1995. 10 procent eller drygt 900 000 kr måste prutas.

Anledningen är minskade skatteintäkter och sparåtgärderna sätts i första hand på verksamheten. En generell minskning på alla verksamhetsgrenar samt 30 000 kr från fonderade medel får budgeten att bausera.

Kyrkorådets förslag till budget ges i sin helhet vid fullmäktigemöte på torsdagskvällen. En genomgång av kyrkokassör Roger Sälleskog gav klara besked om att församlingen har endast besparingsåtgärder att tillgå. De senaste årens verksamhet samt även de investeringar som skett har också tärt på församlingens ekonomiska reserver.

94-12-3
- För första gången tvingas församlingen till rejäla besparingar. Främsta orsaken är att skatteintäkterna minskat. Nordmalingsborna tjänar helt enkelt för lite, konstaterade Roger Sälleskog.

● Minskade skatteintäkter

I summor räknat överstiger besparingskravet 900 000 kr på 1995 års budget som omfattar drygt 10 miljoner kr. Men orsaken ligger inte enbart i minskade skatteintäkter. Ändrade beräkningsgrunder för skatteavräkningen för dem som inte tillhör Svenska kyrkan drabbar församlingen under de kommande två åren. Tidigare regler har medgett församlingarna att först få ut hela beloppet och sedan betala tillbaka efter avräkning.

- Statens nya regler innebär att den inte längre vill låna ut pengarna och det får konsekvenser eftersom beloppets storlek är betydande, totalt cirka 700 000 kr, förklarade Roger Sälleskog.

rade Roger Sälleskog.

För att klara 1995 års budget har kyrkorådet föreslagit en allmän hyvlning av verksamheterna. I genomsnitt får således varje verksamhetsområde känna av ett besparingskrav på cirka 10 procent. Ingen personal kommer att sägas upp men den får ändå känna av besparingarna genom minskade anslag inom olika områden.

● Full enighet

Fullmäktige klubbade igenom sitt beslut i full enighet utan diskussioner. Detsamma gäller investeringsnivån som fastställdes till drygt 200 000 kr som ska tas ur församlingens reserver.

- Fullmäktige har visat förståelse för kravet på besparingar. Det är bra. Ändå kommer kravet på minskade utgifter att kvarstå även i framtiden för att ge utrymme för investeringar, menar Roger Sälleskog.

OWE FREDRIKSSON

Hyrorna klara i Nordmaling

En tvåa höjs med 90 kronor

NORDMALING (VK)
Hyresförhandlingarna för Nordmaling är klara. Hyran går i genomsnitt upp med 3,2 procent eller 18-21 kr per kvadratmeter.

En tvåa på 60 kvadratmeter höjs med minst 90 kr per månad och en trea på 75 kvadratmeter med 110-115 kr.

Kommunala bostadsstiftelsens hyresförhandlare, Sabo, och hyresgästföreningen har enats om hyreshöjningarna för nästa år. Medvetenheten om kända kostnadsökningarna var tydlig och därför kunde förhandlingarna även avslutas relativt snabbt.

- Det är framför allt den minskade räntesubventionen från staten som höjer hyrorna i år. Därut-

över höjs även de fasta kommunala avgifterna för vatten med 10 procent samt fjärrvärme och elektricitet med vardera 3 procent, säger Ingrid Abrahamsson, handläggare på stiftelsen.

● Diffrensierade hyror

Stiftelsen höjer även kostnaderna för garage, skärmtak och motorvärmare.

Stiftelsen väljer att diffrensiera hyreshöjningarna mellan det senaste byggda fastighetsbeståndet och det äldre. Därför kommer hyresgäster på Kullen, Svea 7 samt Skutan i Rundvik att få högre höjningar än övriga.

Någon omedelbar förändring av hyrorna på hyreshusen i kvarteret Draken är inte aktuellt. Inte heller i de Lekab-fastigheter som

kommunen tvingats överta ute i byarna avser stiftelsen höja hyrorna.

- I byarna har vi ungdomsrabatter och relativt väl uthyrt men det gäller att även fortsättningsvis hålla dem attraktiva, kommenterar Ingrid Abrahamsson.

OWE FREDRIKSSON

Mammor tog över efter landstinget

NORDMALING (VK)

När landstinget backade ur tog mammorna själva över uppföljningen av föräldrabildningen. Under hela hösten har 10-15 förstagångsmammor i Nordmaling träffats.

- Det har nog varit viktigt för oss alla. Alltid är det något nytt tips eller en idé som sprids mellan oss, säger Ingela Åström, en av mödrarna.

Det var lite extra festligt i måndags när mammorna träffades. Elva kom med sina småbarn och med anledning av att det var sista gången före juluppehållet fanns både glittror och rödklädda tomtensisar och -nisor i salladspel.

Träffarna drivs i studieförbundet Vuxenskolan regi, men är i grunden ett föräldranätverk och riktar sig också främst till första gångsmammor.

94-12-14
- Det är så mycket som man självklart inte känner till. Därför är det bra att få träffas, menar Margaretha Forsberg, en av mammorna.

När sedan landstinget av besparingsskäl (enligt obekräftad uppgift) upphörde med sin uppföljning av föräldrabildning i Nordmaling var egen regi enda chansen för förstagångsmammorna att få träffas och utbyta sina erfarenheter.

Uöver de mer personligt förmedlade erfarenheterna har

OWE FREDRIKSSON

gruppen även haft inbjudna föreläsare i andra föräldraraktiva ämnen. Bland annat kan nämnas NTF som talar om bil- och cykel säkerhet, babymassage för att undvika kolik samt även i andra ämnen.

- Vi har också skrivit eftertryck tillsammans och byt mönster, så vi har vi haft jättekul, tycker Ingela Åström. Kursen fortsätter även under våren.

Bocken blåste i backen

NORDMALING (VK) Nordmalings vintermaskot, den sex meter höga julbocken av halm, blåste omkull sent i går kväll.

I den hårda vinden höll inte förankringarna utan halmbocken föll som en fura och lade sig som en trött hund på trottoaren.

Troligtvis kommer försök att resa den att ske redan i dag.

Det var strax efter klockan 21 på söndagskvällen som julbocken välte över ända. Dess placering nära trottoaren medförde att den med sina sex meter även föll delvis över gatan.

Trafikintensiteten vid tidpunkten var liten och ingen tycks ha kommit till skada. Snabbt på plats var en av initiativtagarna till julmaskoten, Göran Eriksson, i Nordmalings köpmannaförening. Några försök att resa den redan på söndagskvällen skulle inte ske, konstaterade han.

OWE FREDRIKSSON

Fem miljoner satsas på Rödsviken

NORDMALING (VK) Kommunfullmäktige i Nordmaling satsar 5 miljoner kr på Rödsviken – men får ingen kontroll på vad pengarna ska användas till.

För att "slippa långbänk" med ett nytt beslut i fullmäktige tidigast i april röstade socialdemokrater och vänstern ner det borgerliga partiernas motstånd.

Måndagskvällens fullmäktigemöte i Nordmaling blev 6,5 timme långt. Budget för 1995 samt beslut om de kommunala taxorna dominerade debatten och där blev det både ett givande och tagande ända fram till klubbslaget.

Det som väckte mest indignation var nog debatten och beslutet kring Rödsvikens campinganläggning. De borgerliga partiernas inställning har enkelt uttryckt varit att kommunen inte ska satsa någon större summa pengar i området utan låta "marknaden" ta initiativet, det vill säga arrendera ut anläggningen till någon privat.

● Utbildningspaket

Den socialistiska majoriteten har tidigt uttryckt att kommunen ska aktivt göra något för turismen i området och även sagt sig vara beredd att satsa 5 miljoner kr. I samband med genomgången av s-förslaget till budget presenterade Ulla-Maj Andersson även den första skissen på vad som ska kunna bli ett restaurangprojekt i området. Samtidigt konstaterade hon också att 21 arbetslösa byggnadsarbetare i måndags påbörjade ett utbildningspaket som även får praktisk betydelse för Rödsviksprojektet.

Som en parentes kan nämnas att VK talat med Gunilla Johansson, ABF, som konstaterar att de aktuella byggnadsarbetarna går det så kallade Bagen-projektet. Det är ett samarbete mellan byggnadsarbetarförbundet, arbetsförmedlingen och ABF och som i Rödsviksområdet även är tänkt som ett samarbetsprojekt med kommunen.

● Liten entusiasm

När förslaget till exploatering av Rödsviken presenterades i samband med övrig budget visade de borgerliga lika liten entusiasm

mat tidigare. Den skiss på en restaurangbyggnad som presenterades var heller inte tillräckligt konkret för att tillfredsställa de borgerligas hunger på siffror.

Matz Johansson, c, presenterade sitt partis förslag på drift- och investeringsbudget och han begärde följande: Om socialdemokraterna får igenom sitt krav på 5 mil-

joner till Rödsviken så ska hela projektet presenteras i sin helhet för fullmäktige innan det får startas.

Ett "ja" till detta kan ses som rimligt eftersom fullmäktige trots allt är kommunens högst beslutande organ. Det skulle också ha fått till syfte att Rödsviksprojektet tidigast kan sättas i jorden efter nästa fullmäktige vilket hålls i april.

● Avstod från sin röst

Den socialistiska majoriteten köpte inte förslaget. När Matz Johanssons begäran gick till omröstning trumfades socialdemokraterna och vänstern igenom att fullmäktige köper Rödsviksprojektet "in blanco", det vill säga säger ja till 5 miljoner men vet inte vad dessa pengar ska användas till.

Nordmalings oberoende parti avstod från sin röst medan folk-

partiet liberalerna reserverade sig mot beslutet.

På några få år har fullmäktige vid två tillfällen sagt ja till viktiga projekt och sedan lämnat ifrån sig ansvaret. Det gäller dels sport- och ishallen och dels, nu senast, om- och tillbyggnad av högstadiet.

Den principiella skillnaden mellan dessa två och Rödsviken är att fullmäktige vid de två förstnämnda visste att pengarna skulle gå till en sport- och ishäll respektive om- och tillbyggnad av skolan, säger Gösta Jonsson, kommunchef i Nordmaling.

Vad gäller Rödsviken finns det inga dokument som säger om pengarna ska gå till en restaurangbyggnad, stugor, dansbana, simbassäng eller något annat.

OWE FREDRIKSSON

● Försök i Nordmaling att få den sex meter höga bocken på fötter igen misslyckades. Skadorna som uppstod vid fallet var så svåra att bocken har flyttats till en vårdavdelning på annan plats i samhället.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

Vinden fick omkull bocken

NORDMALING: Den sex meter höga julbocken i Nordmaling ådrog sig allvarliga skador när den dråsade omkull i den hårda vinden på söndagskvällen.

Vid försök på måndagen att resa honom igen stack några revben ut genom sidan och dessutom hade bukhinnan svårt att hålla tätt för det inre trycket.

Tillkallad veterinärexpertis från Nordmalings köpmannaförening enades att tills vidare ställa bocken i konvalescens på ett förrådssjukhus i utkanten av samhället. VK önskar snabbt tillfrisknande.

Spår säkrade efter inbrott

NORDMALING: Flera inbrott och inbrottsförsök har skett i Nordmalings samhälle under den gångna helgen. Ingen misstänkt är gripen men spår har säkrats.

Natten mot lördag gjordes inbrott på daghemmet Skogsdungen där tjuvarna tog sig in i lokalerna men hittills har inget anmälts stulet. Samtidigt med att utryckningspersonal kom till byggnaden gick ett nytt larm från skolan. Där hann emellertid inte någon ta sig in eftersom larmad personal då var helt nära.

Utöver dessa två påhållningar har det varit skadegörelse och inbrottsförsök i församlingsgården samt Häggströms kioskbutik.

Under söndagen försökte någon mellan två gudstjänster att stjäla sparbössan för ljus från den då öppna kyrkan. Sparbössan bars in på en toalett men tjuven/tjuvarna blev sannolikt störda och hann inte öppna den.

På kurs mot Tanzania

RUNDEVIK (VK)
Nu är de snart på väg -
missionärsfamiljen Gren
från Rundvik.

1 januari påbörjar Mats och Okki samt deras fyra barn, Daniel, Rebecka, Johannes och Magdalena, sin långa resa till Sumbawanga i sydvästra Tanzania, mitt i Afrika. Där kommer de att stanna i tre år, till den sista december 1997.

Det blir en lång och spännande resa för far och mamma Mats och för pappa Okki. Han är född i Nkinga, Tanzania, 1962 där hans föräldrar kom första gången redan 1955, också de som missionärer.

Mats och Okki kommer att arbeta för Nordmalingsbygds pingstförsamling samt med stöd även från församlingarna i Örn-sköldsvik, Husum, Mellansel, Blåviksjön samt Rusele och Sorsele. Artetsplatsen blir det kurscenter som drivs av Säter pingstförsamling och där Okki blir ansvarig för ett nyöppnat kvinno-center och Mats för en redan etablerad bibelskola. De får vardera cirka 20 elever som studerar i två 3-månadersterminer.

Kurscentret har ett geografiskt stort upptagningsområde och

motsvarar till ytan ungefär Västerbottens län. Även om bibelskolan är huvuduppgift för Mats så kommer det även att finnas andra viktiga saker att uträtta.

Till exempel att besöka olika utposter och vara med och organisera trädplanteringen i området. Det är mycket viktigt eftersom det är en bristvara och behövs för både matlagning och uppvärmning.

Okkis ansvar för kvinno-centret har inget med direkt sjukvård att göra. Snarare handlar det om allmän kvinnoutbildning såsom familjeplanering och näringslära. Båda understryker att deras missionerande inte enbart handlar om direkt bistånd i form av utbildning.

Det handlar också om att ge tanzanierna självkänsla och därmed att göra oss själva överflödiga, menar Okki.

Det är inte första gången som familjen åker tillsammans. Redan 1991-93 bodde de i Lushoto då de arbetade i dels församlingsarbete och dels ett forskningsprojekt. Yngsta barnet, Johannes, är också född där.

Vi längtar naturligtvis tillbaka samtidigt som vi vet att vi också kommer att se fram emot att återvända till Sverige och Rundvik när den tiden är inne.

OWE FREDRIKSSON

● Missionärsfamiljen Gren åker snart från Rundvik till sitt andra hemland, Tanzania, i Afrika. Mamma Okki och pappa Mats tillsammans med barnen Daniel, Rebecka, Johannes och Magdalena.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 10 december 1994

Halverat bidrag upprör bönder

Sparpaket leder till färre avbytare

DJUPSJÖ (VK)

Regeringens förslag att halvera statsbidraget från 200 till 100 miljoner kronor för böndernas avbytartjänst kan bli förödande. Båda yrkesgrupperna, bönder och avbytare, befars drabbas.

Fyra lediga dagar i månaden kommer efter höjningen att kosta över 50 000 kronor på ett år.

Risken är uppenbar att böndernas redan ansträngda ekonomi resulterar i att efterfrågan på avbytare minskar, tror Elin Söderholm, Djupsjö, Nordmaling, som både är bondmora och jobbar som avbytare.

Förutom att arbetstillfällen försvinner för avbytare innebär det även negativa sociala effekter för bönderna som måste kunna ta ledig emellanåt, säger hon.

Finansminister Göran Perssons förslag till riksdagen att halvera statsbidraget till lantbrukets avbytartjänst möts således med stor oro från de berörda.

● Halvering

I dag utgår 200 miljoner kronor årligen men om förslaget går igenom innebär det en halvering till 100 miljoner.

Pengarna avsattes ursprungligen via jordbruksförhandlingarna. Senare övertog staten ansvaret i form av bidrag eftersom det ansågs ha ett stort socialt värde för bönderna att kunna få en ersättare någon gång då och då, informerar Arne Lahti, chef för lantbrukets avbytartjänst i Västerbotten.

● Bekymrad över effekter

Han är bekymrad över vilka effekter neddragningen kan få.

Vi har varit inställda på en minskning av bidraget från 50 till 45 procent för avbytarkostnaderna. Det skulle infalla 1 juli nästa år.

Redan innan den minskningen infallit kommer nu regeringens förslag att utöver den tidigare beslutade femprocentiga minskningen halvera de återstående 45 procent. Med andra ord blir statsbidraget efter 1 juli 22 procent mot förväntade 45.

För bönderna, våra kunder, växer kostnaderna i samma takt som statsbidraget minskar. Det betyder att i stället för en femprocentig höjning blir det mer än 50.

I reda pengar innebär det att dagens kostnader ökar från cirka 700 kronor per dag till 1 100 och från 450 kronor för fyra timmar till cirka 700.

På kort sikt kommer vi att få en omedelbar och kraftig neddragning av efterfrågan. På lite längre sikt avgörs efterfrågan av hur ekonomin i övrigt kommer att påverkas av EU-avtal och annat, menar Arne Lahti.

● Höjning med 17 000 kr

Ett räkneexempel: En bonde som i dag har avbytartjänst fyra dagar per månad har en årskostnad av cirka 35 000 kronor. Den nya förslaget innebär en höjning med 17 000 kronor.

Vi tror att samma bonde fortsätter att budgetera med 35 000 kronor i årskostnad vilket innebär att antalet lediga dagar minskar.

För företaget, Lantbrukets avbytartjänst, innebär det med stor sannolikhet att det tvingas till nedskärningar av arbetstiden för sina avbytare. Ett hårt slag för hela yrkesgruppen, som i länet uppgår till 120 personer, varav hälften kvinnor. Därutöver finns även ett 75-tal reservavbytare.

● Berörs dubbelt

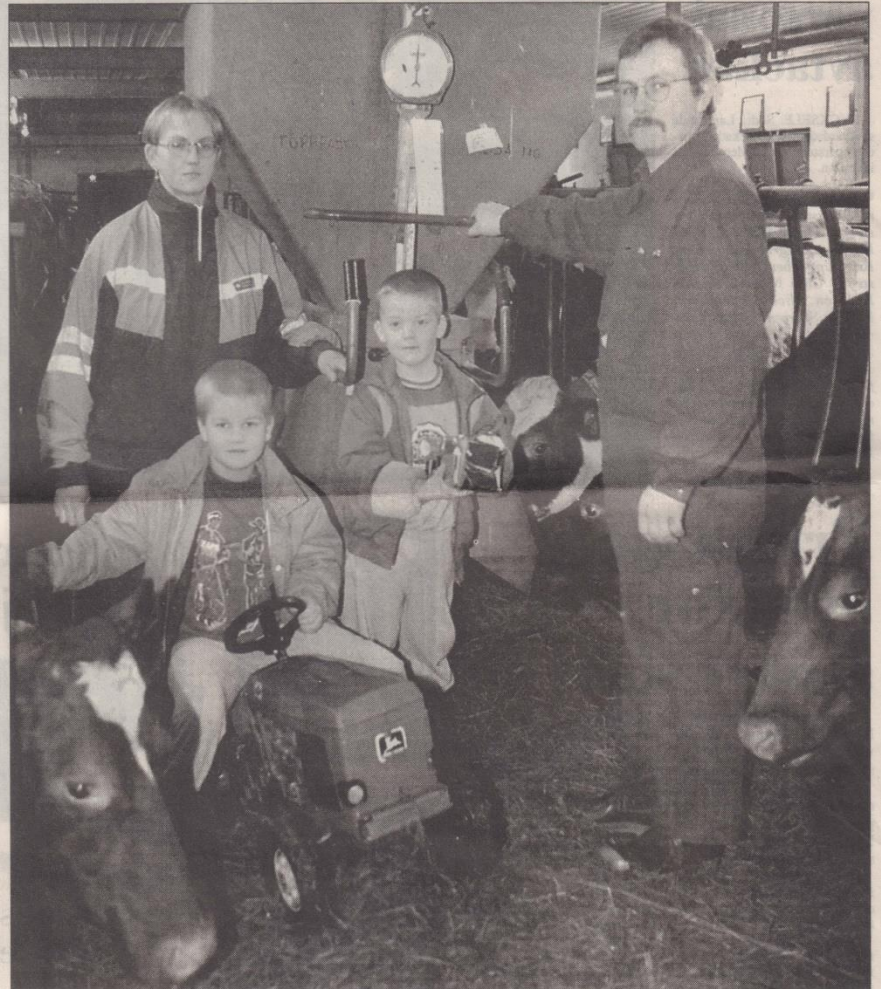
Elin Söderholm, bondmora i Djupsjö, berörs dubbelt om förslaget till bidragsnedskärningen går igenom i riksdagen. Dels brukar hon och maken Jan-Erik själva anlita avbytare för att få vara lediga tillsammans. Dels har hon redan märkt av sina kunders återhållsamhet sedan förslaget blivit känt.

Alla måste tänka på sina utgifter. Men det finns också en negativ social bieffekt i förslaget om det leder till färre lediga dagar för bönderna, säger hon och får stöd av sin make.

Särskilt jobbigt kan det bli för unga barnfamiljer. Det är viktigt att kunna vara ledig tillsammans, åtminstone några dagar i månaden, konstaterar Jan-Erik.

● Taxeskillnad ökar

Ytterligare en bieffekt som Elin och Jan-Erik Söderholm ger ut-

● – Särskilt för barnfamiljerna är det viktigt att kunna ta ledigt ibland, menar Jan-Erik Söderholm, bonde i Djupsjö, Nordmaling.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

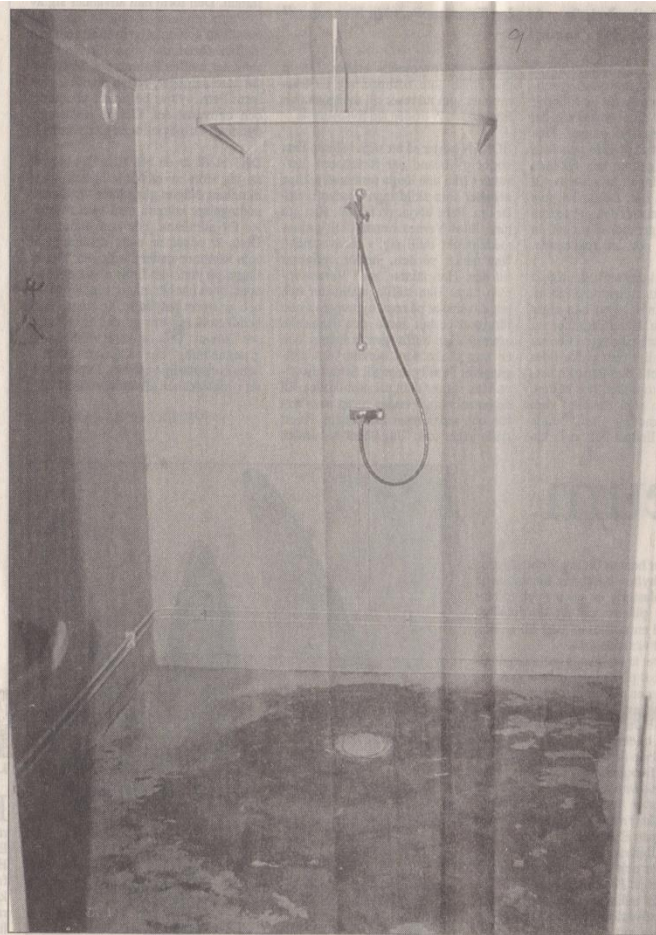
tryck för är att taxeskillnaden mellan vardag och helgdag kommer att öka mer än den är i dag. Bön-

dernas lediga dagar riskerar att hamna under vardagarna av besparingsskal, dagar då barnen är i

skolan. Därmed minskar möjligheten även att någon gång åka bort från gården och arbetet, något

som båda anser vara nödvändigt.

OWE FREDRIKSSON

● Hyreshusen i kvarteret Draken är en politiskt sorglig historia för Nordmaling. Kommunens borgen på ett 30-tal miljoner tvingade fram ett kommunalt köp. Förutom hyresförluster riskerar kommunen nu att få betala en del av saneringen av de fuktskadade toaletterna.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

Kvarter drabbat av fuktskador

94-12-15

NORDMALING (VK)

Vartannat toaletttrum i de kommunägda fastigheterna i kvarteret Draken, Nordmaling, är fuktskadat. Av totalt 50 lägenheter är 22 konstaterat drabbade och redan utrivna. Toaletttrummens mattor är uppskurna för att kunna torka. Stiftelsens ordförande, Per Lennart Björklund, är pessimistisk.

– Vi kan inte utesluta att ytterligare toaletttrum kommer att få samma problem, säger han.

Entreprenören, NCC Bygg AB, kan inte förklara skadorna.

– I dag vet vi inte med säkerhet vad orsaken är. Inte ens av oss och kommunen anlitade konsulter kan säga det, säger Lennart Lundmark, NCC Bygg AB, Umeå.

I ett av de fyra husen finns kommunens gruppbostad för utvecklingsförmåga. Personaltoaletten på kommunens gruppbostad i ett av de övriga husen uppvisar samma skador, det vill säga en våtrumsmatta som fått "blåsor". Lennart Lundmark säger att det kan vara materialfel eller flera samverkande faktorer som förorsakar fuktskadorna.

● Dyrbara reparationer

Hyreshusen i kvarteret Draken består av fyra byggnader. Redan när den så kallade tvåårsbesiktningen genomfördes i husen konstaterades enligt Lennart Lundmark att åtminstone nio toaletter uppvisade felsymptom. Dem tog NCC upp som sitt ansvarsområde och kommer att bekosta saneringen.

– I runda tal kostar varje toaletttrum 7 000–10 000 kr, säger Len-

nart Lundmark.

Vem som ska betala kostnaden för saneringen av resterande rum är ännu oklart. NCC har enligt uppgift inget formellt ansvar för dem eftersom de vid den lagstadgade tvåårsbesiktningen inte uppvisade några fel.

Till dags dato har 22 våtrumsgolv fått blåsor. Per Lennart Björklund, ordförande för stiftelsen Nordmalingshus, är pessimistisk:

● Batir byggde

– Kan inte konsulterna konstatera felorsaken, hur ska jag kunna göra det, säger han.

De numera kommunägda fastigheterna i kvarteret Draken är en politiskt sorglig historia för Nordmalings kommun. De byggdes ursprungligen av fastighetsbolaget Batir men med kommunal borgen

på ett 30-tal miljoner. Sedan bolaget gått i konkurs tvingades kommunen köpa hyreshusen för att slippa infria sitt borgensåtagande.

Totalt inrymmer de fyra byggnaderna 50 lägenheter och förvaltas av kommunala bostadsstiftelsen Nordmalingshus. Eftersom den låga uthyrmingsgraden förorsakar en hyresförlust som inte bör belasta stiftelsens övriga lägenheter särredovisas de från de övriga.

Kommuninvånarnas skatt kommer att tas i anspråk för att täcka det underskott som uppstår.

Vem som till slut får betala notan för de toaletter som NCC vägrar ta ansvar för blir en senare fråga.

OWE FREDRIKSSON

● Golvmattorna i de drabbade våtutrymmena är uppskurna för att ge golven möjlighet att torka upp.

Nu tar skolan form

Högstadiet har varit en enda byggarbetsplats

NORDMALING (VK) Högstadiet i Nordmaling har under hela höstterminen varit en enda stor byggarbetsplats. Lärssalar har byggts till eller om, korridorer har varit avslängda och eleverna har fått ha sina böcker i kappsäck.

Nu börjar ändå framtidens skola att ta form. Näst sista etappen, en av de nya flyglarna, tas i bruk efter några år.

Direktör förskolorna i kommunen, där de naturorienterade ämnena samt slöjd och bild inryms liksom elevkaféet och lärarrummet. Invigning sker i augusti.

Invigningen är något vi alla längtar till, konstaterar Cathrina Strandberg, rektor på högstadiet, som ändå tycker att allt gått förhållandevis fraktionsfritt.

• Många påfrestningar
För elever och lärare har ändå ombyggnaden inneburit många påfrestningar. Närheten till bygghus, maskiner och ett nära nog ständigt bakgrundsljud från byggarbetsplatsen har ställt till problem med koncentrationen hos många.

Även om eleverna kint sig störde är det ändå ingen av dem VK allade med som opponerade sig. De elever som vi träffade och som nu går i årskurs 9 beklagade snarare att de bara fick vara med om oljudet, inte om invigning och inflyttning.

– Visst är vi beredda att acceptera ett visst oljud. Vårst har väl varit att behöva bära alla böcker med sig, var några av kommentarerna.

Från lärarhåll hör dessutom endast positiva tonlängingar. – Det här är något vi alla ser fram emot. Vi går enbart och väntar tills allt är klart, säger Einar Lestander, talesman för lärarna. Genom expansionen av

lokalitet förbereds för den om några år kommande anstormningen av elever till högstadiet.

I slutet av 90-talet får vi fem klasser i vardera årskursen, 7-9. Det behövs utrymme för det, konstaterar studierektor Kjell Nilsson.

Men det är ändå inte enbart med större ytor i sikte som skolan

byggs om för minst 31 miljoner. Ett helt nytt tänkande genomryr skolarbetet och två av nyckelorden är henvisten samt ansvarsområden.

Meningen är att skapa en närmare samhörighet mellan vissa delar av skolan och de enskilda klasserna. Ordet henviste syftar till att eleverna ska känna att en

viss del av skolan är "deras". Där får de förutom sina klassrum även toa och kapprum.

• Ett större ansvar

Därmed kommer också alla att känna ett större ansvar för just den delen, hoppas skolledningen. Ytterligare en effekt med lokaldisponeringen är att eleverna kommer att få ökade möjligheter till individuella studier eller i mindre grupper och inte alltid i det klassrum där huvuddelen av kursmaterialet befinner sig.

Idén till henvisten är i sig inte något som skolledningen i Nordmaling hittat på. Tvärtom. Cathrina Strandberg och Kjell Nilsson berättar att de "snappat upp" den i ena, än det andra" i samband med kontakter med andra skolor och deras lärare. Flera orter nämns, bland annat Husum. Med dessa idéer som grund har sedan de olika alternativen diskuterats med lärare och senare med arkitekt och byggföretag.

Nordmaling kommer också att bibehålla "institutionerna", det vill säga specialklassrum anpassade för just sin verksamhet, till exempel musik, NO-ämnen och teknik. Även det en effekt av kontakter med andra skolor, bland annat med sådana som redan tagit bort sina.

• Komvux-utbildning

En direkt bidragande orsak till att vi av besparingskäl ännu inte tvingats pruta bort institutionerna är att vi har en betydande del komvux-utbildning här, konstaterar de.

Sammanfattningsvis kan konstateras att arbetet med högstadiets om- och tillbyggnad håller tidschemat och fortskrider normalt. Allt ska enligt planerna vara klappat och klart till industrisemestern för att sedan invigas med pompa och ståt i augusti.

• Björn Jeppsson, Smidesproffen i Umeå, är en av de hantverkare som är i gång i skolombyggnaden.

OWE FREDRIKSSON

• Cathrina Strandberg tillsammans med Einar Lestander och Kjell Nilsson i ett av de snart inflyttningsklara klassrummen.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

Hoppets Stjärna förnekar skuld

NORDMALING (VK)
Hjälporganisationen Hoppets Stjärna förnekar varje anklagelse om att ha brutit något lotteriavtal med Ateos Konst International, Norrfors, Nordmaling.

I en skrivelse till Örn-sköldsviks tingsrätt hävdar Hoppets Stjärna att varje punkt i avtalet följts. Samt att Ateos Konst varit väl medveten om de förändrade förutsättningar som skilde det ursprungliga från det ingångna avtalet.

I slutet av oktober stämde Ateos Konst International AB genom sin ägare, Anselm Täll, Hoppets Stjärna på 2,5 miljoner kr.

Som skäl angavs att beloppet var den förlust företaget gjort med anledning av ett ingånget men av Hoppets Stjärna avbrutet avtal om ett gemensamt konstlotteri.

Hoppets Stjärna yttrar sig genom sin advokat, Ingvar Zöögling vid advokatfirman Fylgia i Stockholm. Punkt för punkt be-

möter Hoppets Stjärna de gjorda påståendena om kontraktsbrott.

Som VK redan redogjort för är huvudskälet att det ursprungliga avtalet om en lotteriomättning på 8 miljoner kr ändrades till 4 miljoner kr.

I skrivelsen hävdas också att Ateos Konst under hela processen varit väl informerad och därmed medveten om de ändrade förutsättningarna.

– Ateos har aldrig under tiden fram tills dess lotteriet avslutades hävdat en annan tolkning av parternas avtal än den vi nu redovisar, säger Hoppets Stjärna.

I skrivelsen sägs också att Hoppets Stjärna nekar till den påstådda skulden främst av två orsaker. Första hand för att det oberopade avtalet med 8 miljoner i omsättning aldrig trädde i kraft. I andra hand för att hjälporganisationen fullföljt det avtal som verkliga ingicks, med en omsättning på 4 miljoner.

Avslutningsvis efterlyser Hoppets Stjärna den ekonomiska beräkningsgrund som Ateos Konst använt sig av för att värdera den skada företaget påstår ha ådragit sig.

OWE FREDRIKSSON

Barkbrand i Rundvik

RUNDVIK: En brand i en barkhöj inträffade på torsdagens eftermiddag i anslutning till Graningeverkens såg i Rundvik. Hur elden uppstått är oklart men gissningen är antingen genom självantändning eller i samband med någon arbetsmaskins närvaro.

Nordmalings räddningskår ryckte ut.

Stöd för landsbygdsskola

NORDMALING: – Skolan i Norrfors är en livsnerv och viktig för serviceort i en levande landsbygd. Det säger kristdemokraterna i Nordmaling i ett uttalande för att visa sitt stöd för att Norrfors skolan ska få vara kvar.

Kds konstaterar att skolan är en förutsättning för att undervisning ska kunna ske på orten samt därutöver fyller en viktig funktion för kultur- och fritidsverksamheten i bygden, då lokaler för sådana aktiviteter och större samlingar saknas utanför skolan.

Flickor erkände inbrott

NORDMALING: Det var två flickor, 15 och 17 år, som gjorde skadegörelsen och inbrottet på daghemmet Skogsdungen samt även kastade sönder fönsterrutan till Haggströms kioskbutik förra helgen. Det var också dessa två som begick skadegörelsen i församlingsgården.

Nordmalingspolisen har fått deras erkännanden. Motivet sägs vara att flickorna behövde en telefon så att de kunde ringa efter skjuts. Syftet var att åka till en fest.

Kastrull orsakade larm

NORDMALING: Räddningskåren i Nordmaling fick göra en hastig utryckning till en av centralortens hyresfastigheter på fredagseftermiddagen. Illaluktande rök spred sig i trapphuset vilket gav upphov till brandlarm.

Skönt var konstaterandet att röklukten kom från en torrkokt panna på spisen och inte från någon brand.

Oförändrade vattenavgifter

Kommunala vattentäkter får betala de 350 000 som fattas i Nordmaling

upp på att ge stiftelsen Olofsors bruksmuseum ytterligare 100 000 kr som förlusttäckning av kultur i Olofsors. Eftersom ärendet ligger utanför budget valde de borgerliga att utnyttja sitt flertal i rådet och gick emot socialdemokraterna som föreslår avslag samt reserverade sig.

– Anledningen är att stiftelsen tidigare gett oss som vi uppfattade de det löften på att kostnaderna skulle kunna klaras inom befinnlig budget. Nu vill vi att de ska leva upp till det, säger Ulla-Maj Andersson.

på 5 miljoner kr liksom ett lån på 6 miljoner för olika ändamål. De borgerliga partierna framförde sitt motstånd mot upplåning och det förekom även reservationer.

• Åtstramning

Driftbudgetens huvudförslag innebär åtstramning, men den nya majoriteten vill att skattehöjningsslag, barn- och utbildningsnämnden får utöver sin ram 1,3 miljoner kr, socialnämnden 2,8 Mkr och kommunstyrelsen 0,8 miljoner för olika projekt. Centern förordade sitt eget förslag, folketpartiet sitt medan moderaterna lovade återkomma i fullmäktige.

OWE FREDRIKSSON

kostnaden för en berörd brukare är angiven till 7 260 kr.

– Förmodligen uppnår vi inte samma belopp men det är en rättvisefråga att avgiftsbälgga samliga kommunala vattentäkter, menar Ulla-Maj Andersson.

– Valet för dem som berörs blir antingen att gräva en egen brunn, betala avgiften eller överta takten och även skötseln.

• Reserverade sig

De borgerliga partierna reserverade sig mot förslaget. Diskussion blev det även om socialdemokraternas förslag till investeringsbudget. Det gäller framför allt satsningen på Rödvi-

för 1994, eftersom beslutet fattades redan i december 1993, säger Ulla-Maj Andersson, s. i en kommentar.

Det blev en hel del diskussioner i kommunstyrelsen när förslaget till budget debatterades. Det socialdemokratiska förslaget att bibehålla 1994 års brukningsavgifter och i stället – antingen avgiftsbälgga samtliga kommunal-

skotta vattentäkter ute i kommunen eller så överlämna dem till brukarna att själva ta ansvaret – mötte hårt motstånd från de borgerliga. I reda pengar handlar det om en minskning av budget med 350 000 kr. Den summan ska i stället läggas på nyttjarna av kommunala byavattentäkter. Års-

NORDMALING (VK)
Det ska vara oförändrade brukningsavgifter för den kommunala vattenförsörjningen i Nordmalings kommun kommande år. Det föreslår kommunstyrelsens blivande socialistiska majoritet.

Förslaget minskar budgetintäkterna med 350 000 kr som i stället ska tas ut som avgifter från kommunala "enskilda" vattentäkter. Det vill säga vattentäkter i byarna som sköts av kommunen.

– Det skulle ha skett redan in-

Småtomtar dök upp efter julgröten

NORDMALING: SPF-avdelningen hade i tisdags sin julfest som var välbesökt och leddes av ordförande Gunnar Sundqvist.

Makarna Jan och Janet Sköld, Nyåker, sjöng och talade. Margareta Johagen läste adventsdikter och Elisabet Sjöberg, Bjurholm, informerade om vikten av att använda cykelhjälm. Halvard Sidenbäck puffade på om sommarens resa till Lofoten.

Några små tomtar dök upp efter julgröten och smittades av julfeststämningen. Mötet avslutades efter att lotterivinnarna hämtat sina vinster, personalen avtackats och sången "Den signade dag".

Skatteförslag⁹⁴⁻¹²⁻³¹ retar skogsägare

NORDMALING (VK)

– Stoppa förslaget på straffskatt på skogsbruk! Inte i någon annan näringsgren finns en motsvarande skatt på långsiktiga investeringar.

– 0,5 procent av taxeringsvärdet lägger beslag på 5 procent av bruttomsättningen och dessutom ska den betalas varje år oavsett om skogsbruket ger avkastning eller inte. Oacceptabelt!

Det säger Skogsägarna Västerbotten-Örnsköldsvik i ett uttalande i samband med sin föreningsstämma.

– Skogsbruket står utanför EU:s bidragssystem och har i Sverige heller inga statliga bidrag. Av den anledningen är det oförklarligt att regeringen med stöd av vänsterpartiet utsett skogsbruket till att särskilt finansiera den svenska EU-avgiften med fastighetsskatt på skogsfastigheter.

På föreningsstämmans uppdrag har dess styrelseordförande, Sten Sandgren, skrivit till riksdagens skatteutskott. Motståndet mot förslaget är klart och entydigt.

– Skogsbruk är långsiktigt arbete. Det kan på 30-40 år utan att skogsägaren får några som helst intäkter från sin skog. Går förslaget på en fastighetsskatt igenom innebär det att skogsägaren får ta ur sin egen bors för att kunna betala skatten. Det innebär både att skogsägaren som kommunmedborgare får mindre pengar till konsumtion och investeringar samt att kommunernas skatteintäkter minskar.

Skogsägarna menar att en fastighetsskatt på skogsfastigheter för att finansiera EU-avgiften strider både mot den ekonomiska inriktning som finansministern uttalat och mot ekonomiskt förnuft. Kravet på riksdagens skatteutskott är därför att förkasta förslaget till fastighetsskatt på skogsfastigheter.

OWE FREDRIKSSON

Nestor⁹⁴⁻¹²⁻⁵ lämnade full- mäktige

NORDMALING (VK)

Hädar Bergström, c, Bredvik, är ny ordförande i Nordmalings kyrkofullmäktige. Sven Lundberg, m, Håknäs, fortsätter som ordförande i kyrkogårdsnämnden medan Stig Johansson, fp, Nordmaling, avgående som fullmäktiges ordförande, går in som ordförande för kyrkorådet.

Det blev resultatet av ordförandevalen till Nordmalings församling vid fullmäktigemötet på torsdagskvällen.

Tio ledamöter lämnade efter en

● Avgående ledamöter i kyrkofullmäktige Nordmaling. Fr v främre raden: Halvard Sidebo, Margit Johansson, Helge Larsson, Birgit Nygren. Bakre raden fr v: David Sundström, Gösta Engström, Gustav Adolf Bäckman, Gunnar Lundström.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

eller flera mandatperioder sina uppdrag inom fullmäktigeförsamlingen. Nestorn i samlingen är Gustav-Adolf Bäckman, Holmbacka, som efter nio mandatperioder, 27 år, tackar för sig. Övriga är

Margit Johansson, Birgit Nygren, Helge Larsson, Halvard Sidebo, Gunnar Lundström, Gösta Engström, David Sundström, Jonas Sandström samt Elsa Eriksson.

Till vice ordförande i fullmäkti-

ge respektive kyrkorådet valdes Margareta Gustavsson, s, Rundvik, och till vice ordförande i kyrkogårdsnämnden Margit Johansson, s, Norrfors.

Bankkontoret läggs ner i Norrfors⁹⁴⁻¹²⁻³⁰

NORRFORS (VK)

En dålig julkapp, eller kanske är det nyårsgåva, får Norrfors-bygden av regionstyrelsen för Föreningsbanken. Bankkontoret med två anställda ska läggas ned i början av 1995.

Beslutet har fattats av regionbankens styrelse vid sammanträde 22 december, utan föregående information till den lokala styrelsen. Bankens cirka 700 lokala kunder

fick ett brev om saken på torsdagen.

Att saken har varit aktuell är känt men alla inblandade på den lokala nivån har hoppats att deras argument för ett bibehållande av bankkontoret skulle få gehör. Norrfors-kontoret, som är länets äldsta i den meningen att det var här som Västerbottens första jordbrukskassa startade 1932, har gått med vinst varje år, även under de senaste svåra ekonomiska åren. Vinsten har rört sig om åtminstone en miljon per år.

Banken betjänar kunder både

inom Bjurholms och Nordmalings kommuner.

● Kontrakt på tre år

Cirka en tredjedel av kunderna finns inom Bjurholms-delen. För fyra år sedan fick kontoret nya och moderna lokaler och Föreningsbanken har kontrakt på dessa lokaler för åtminstone tre år framåt.

Den positiva trenden har inte hindrat regionstyrelsen från att helt sonika lägga ned bankservicen i ett område som har flera mil till närmaste manuellt betjänade

kontor. De lokala aktieägarna och kunderna har kallats till informationssammanträde 3 januari för att få ett besked som bedöms vara utan appell. Nedläggning och därmed basta.

● Anlitat konsult

Föreningsbanken har anlitat en utomstående konsult för att göra en bedömning av framtidsprognosen på grundval av befolknings-sammansättning, utlåningssiffror med mera.

Tydlig kommer beslutet att väcka kraftig reaktion hos den be-

folkning som ansett kontoret som sitt, det enda bankkontor som finns på nära håll.

● Kraftiga reaktioner

Lars Johansson, som är ordförande i den lokala bankstyrelsen väntar sig att det blir ett massivt utträde av kunder från Föreningsbanken.

– Åtminstone kommer jag personligen inte att känna någon större solidaritet med Föreningsbanken efter vad som skett, säger han.

Förening vill ta över gårdssverksamhet

NORDMALING (VK)

Nybildade föreningen Nordmalings fritidsforum vill överta all kommunens fritidsgårdssverksamhet från verksamhet och drift av samlingslokalen Oasen.

Föreningen har bildats som något av en nödgård, säger Liselotte Olsson, chef för fritidsgården i Nordmaling.

Det är tredje året i rad som gårdssverksamheten räddats i sista stund. Det är i längden en omöjlig situation, menar hon.

Vid senaste kommunfullmäktiges räddades fritidsgårdssverksamheten genom en "ohelig allians"

melan samliga politiska partier förutom socialdemokraterna. Ett extra tillskott på 200 000 kr återställer 1995 års budget för verksamheten till den tidigare nivån. Som orsak till förslaget att dra ner på de ekonomiska medlen förklarade socialdemokraterna att partiet helst vill se de ideella föreningarna samt förlikat i ett samarbete för att överta fritidsgårdssverksamheten.

Extra anslag

Liselotte Olsson, chef för fritidsgården i Nordmaling och som i fullmäktige representerar vänsterpartiet, förenade sig då bland annat med moderaterna och centern och lyckades då få ett extra tillägg i budget på 200 000 kr. Dagen efter ställdes en skrivelse till barn- och utbildningsnämnden att en förening med namnet

Nordmalings fritidsforum bildas. Tillsammans med Liselotte Olsson ingår som övriga ledamöter i interimstyrelsen fritidsgårdsspecialisten Eric van Brabant (politiskt aktiv inom moderaterna) samt Eva Edholm. Dessutom ingår vaktmästarna för Oasen, Helge Jonsson och Lennart Persson. Övriga tänkbara medlemmar kan till exempel bli personalen vid kommunens övriga fritidsgårdar, konstaterar Liselotte Olsson.

Ekonomiskt kommer föreningens verksamhet att bygga på ersättning från barn- och utbildningsnämnden (bou) och innebär således ingen besparing.

IFrågasatt kvalitet

I fullmäktige ifrågasatte Liselotte Olsson vilken kvalitet som, enligt s-förslaget, föreningarna ska kunna erbjuda ungdomarna.

Genom den nystartade föreningen fritidsforum ger hon socialdemokraterna svar på tal, menar hon.

Nya idéer

Deis drivs verksamheten i föreningssform, dels av kompetent personal.

För 30 år sedan kunde möjligheten s-förslaget ha varit realistiskt, men inte i dag. Kvaliteten kommer definitivt i andra rummet om till exempel en ishockeyförening ska driva fritidsgårdssverksamhet. Medlemmarna i en idrottsförening vill bedriva idrottsverksamhet. Vi i fritidsforum vill bedriva fritidsgårdssverksamhet, konstaterar hon.

Går då inte kommunen "över än efter vatten" om den nappat på fritidsforums förslag, undrar VK. Samma pengar och samma verksamhet - då är det väl detsamma att försätta som i dag?

Vill avakta

VK har även talat med Gunnar Viklund, s, ordförande för barn- och utbildningsnämnden efter nyår. Han tycker spontant att idén med en förening är tilltalande men avaktar ytterligare presentation innan han uttalar sig för eller emot.

I fullmäktige blev jag närmast dumglödd över att komma med idén att fritidsgårdar ska kunna drivas i föreningssform. Dagen efter är den ärgaste kritiken själv

med och bildar en förening. En intressant förändring, kommenterar han.

Han ser även ett likhetstecken mellan fullmäktiges "oheliga allians" och de politiska ambitioner som finns hos den fritidsgårdspersonal som även är med och bildar den nya föreningen. Dessutom konstaterar han även en koppling mellan de båda vaktmästarna och det faktum att dessa enligt budgetförslaget för 1995 ska överföras till en annan kommunal organisation, tekniska utskottet. Något som åtminstone en av dem haft negativa synpunkter på, säger Gunnar Viklund.

Politik handlar mycket om nätverk också, konstaterar han.

OWE FREDRIKSSON

Dyrt fördela statligt stöd

NORDMALING (VK)

Det kostar pengar för kommunen att staten satsar på den lokala arbetsmarknaden. Nordmalings kommun fick 3 miljoner kr till särskilda arbetsmarknadsåtgärder och det har hittills kostat 56 000 att fördela dem.

Det är näringslivsorganisationen Navet som haft kommunens uppdrag att utreda till vad och vilka de 3 miljonerna ska kunna delas ut. Enligt vad VK erfar är ännu inte hela beloppet utbetalt men har ändå hittills kostat kommunen drygt 56 000 kr för utfört arbete. Navet presenterade sina kostnader för kommunstyrelsens planeringsutskott (plu) vid dess senaste sammanträde. Förhoppningsvis är den kommunala kostnaden en väl placerad investering.

63 000 kr begär studieförbundet ABF att kommunen ska ställa upp med. Pengarna avser 3 000 kr vardera till de 21 byggnadsarbetare som börjat en

kompetenshöjande kurs i studieförbundets regi. Plu föreslår att beloppet tas från kontot för arbetsmarknadsåtgärder.

Plu tillstyrker samtliga tre ansökningar till länsstyrelsen från livsmedelsbutikerna i Rundvik (Konsum Nord), Håknäs (Lantboan) och Lögdeå (City Livs i Lögdeå AB) som avser drift- och investeringsstöd. Motiveringen från plu är att var och en av butikerna är den enda på sina respektive orter.

Tillstyrkts har även ansökningarna om glesbygdsstöd från Nyåkers Plåt- och bilservice AB (datautrustning) samt Westerlunds mekaniska, Norrfors (etablering för tillverkning av vattenmantlade kakelugnar).

Planeringsutskottet föreslår vidare att kommunstyrelsen ska säga ja till ett kommunalt borgensåtagande på närmare 3,5 miljoner kr. Det är stiftelsen Nordmalingshus som lämnat in en begäran för nyuppförda fastigheten Syrenen 1, avsedd för kommunalt gruppboende.

OWE FREDRIKSSON